

DE CELLO

JP De Lamper

De Cello

2022 Good Stuff! Books Antwerpen

© 2022 Good Stuff! Books, JP De Lamper

www.goodstuffbooks.be

Good Stuff! CommV

Kontich, Antwerpen

Ontwerp cover: Sigrid Vanhoutte

Foto auteur: Michel De Lamper

Redactie en lay-out: Good Stuff! Text & Graphix

Dit verhaal is volledig fictief. Elke overeenkomst met personen of plaatsen berust op louter toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 94 6433 403 6

NUR 301

D/2022/14.210/01

Homo homini lupus

(de mens is een wolf voor zijn medemens)

- Plautus, *Asinaria*

1

De groene vlag van de strandredders hing uit, maar wapperde niet want er was nauwelijks wind, wel een loden zon die het zelfs de meest geharde zonnebaders op het strand niet gemakkelijk maakte. Maar ze vluchtten niet onder hun strandparasol. Daar gingen ze hooguit een minuutje onder zitten als ze het echt niet meer konden uithouden. Dan nipten ze van hun cocktail, liefst voordat alle ijs gesmolten was.

Lynn, een bloedmooie blonde jobstudente van negentien, was blij dat ze een flinke cent kon verdienen en op dagen als deze ook extra fooi kreeg, zeker als ze lief glimlachte want dan leek ze op Miss België. Maar eigenlijk had ze er allang spijt van dat ze deze baan aangenomen had. Ze haatte het dat het zo heet was, de strandbar zat dan afgeladen vol en de sfeer was vrolijk. Maar voor haar was het van in de voormiddag tot 's avonds heen en weer hollen tussen de bar en de mensen op het terras. Dit nam ze erbij. Ze had het geld nodig om voor apotheker te kunnen studeren. In de winter verdiende ze bij als model. Ze was mooi en werd veel gevraagd voor fotoshoots en reclamefilmpjes omdat ze bijzonder fotogeniek was. Vooral haar gezicht viel kenners op. Het was een zomer uit de duizend, de tweede hittegolf van het jaar was volop aan de gang. Heel veel mensen hielden daarvan, maar uiteindelijk begon de zon

na een weekje boven de dertig graden evenveel mensen op de zenuwen te werken. Een mens is nooit content, maar Lynn hoorde je niet klagen.

Ze bracht een schaal vol water en frisdrank naar een tafeltje waar een stuk of twaalf jonge mannen al een tijdje zaten te dollen. Ze had in de gaten dat die haar met hun ogen uitkleedden en spottend over haar lijf fantaseerden.

Het was haar een paar keer opgevallen dat ze over die 'pute' praatten als ze het over haar hadden. Hoer. Haar baas had haar daar in het begin van het seizoen voor gewaarschuwd. Hij wist dat meerdere meisjes daar al op afgehaakt hadden maar probeerde haar ervan te overtuigen er niet te zwaar aan te tillen. Dit soort uitspraken was nooit persoonlijk. Lynn vond niet noodzakelijk dat ze dat dan maar voor lief moest nemen maar wist dat ze er maar beter niet kon op reageren.

'Die onnozelaars zijn weer bezig,' klaagde ze tegen Mickey, de barman, toen ze een bestelling kwam halen.

'Trek u van die klootzakken maar niets aan, veel geblaas en weinig wol,' zei hij toen hij haar dienblad vulde met allemaal glazen Westmalle Tripel.

Ze haalde haar schouders even op en nam het loodzware dienblad om het naar een tafeltje met wat oudere mensen tien meter voorbij de jongeren te brengen. Yassir Alaoui, net zeventien geworden, lichtte haar een voetje. Lynn viel voorover, met haar gezicht op de glazen bier. Ze schreeuwde het uit, bloedde als een rund. De jongeren konden hun plezier niet op, gaven haar nog wat schoppen en riepen dat ze een blonde hoer was. Wat er gebeurde was volgens hen haar eigen schuld. Yassir was het haantje de voorste. Hij voelde zich sterk.

Voor Lynn was haar carrière als model voorbij.

Mickey sprong vanachter de toog en hielp Lynn recht. Hij riep naar een andere dienstster om de 100 te bellen. Mannen die aan andere tafels zaten sprongen verontwaardigd en razend kwaad naar de kerels, terwijl hun vriendinnen riepen dat ze er zich tussenuit moeten houden. Een van hen had Yassir meteen te pakken, maar die verweerde zich als een razende en sloeg de man knockout.

De branding bleef zachtjes op het strand slaan en de vlaggen bleven stil hangen. De zon brandde. Het was en bleef een mooie zomerdag. Het leek wel alsof dit de jongerenbende opjutte.

De jongeren keerden zich tegen iedereen op het terras. Er ontstond een gevecht in regel, dat uitdeinde tot op de zeedijk. De politie was zeer snel ter plaatse, maar zag zich met zware rellen geconfronteerd. De twaalf kerels kregen versterking van tientallen andere razende jongeren die van overal toegestroomd kwamen. Waar ze vandaan kwamen was een raadsel.

De politie riep op om zo snel mogelijk versterking te krijgen. Dat duurde te lang. Er ontstond een gevecht tussen honderden mensen op de zeedijk. Yassir en zijn vrienden gooiden met tafels, sloegen met paraplu's en stoelen en hadden blijkbaar de dag van hun leven.

Tot de combi's en overvalwagens kwamen aanrijden. De politie wilde korte metten maken met hen, maar dat leek niet te lukken. Het gevecht duurde voort. Er werden ruiten ingegooid en winkels geplunderd. Dit liep volkomen uit de hand.

Twee sterke afgetrainde politiemannen grepen Yassir bij de armen en gooiden hem in een celwagen waar al een paar anderen lagen. Hij zag zijn vrienden uiteindelijk

allemaal het onderspit delven maar bleef zich zelfs in de celwagen laten gelden.

Lynn zou wekenlang in het ziekenhuis moeten blijven en veel plastische chirurgie nodig hebben. Toen Yassir en zijn vrienden dat hoorden vonden ze het een extra plezierijtje. De jeugdrechter kon er niet om lachen.

2

Een paar maanden later

Katleen De Troetsel begreep niet wat haar overkwam. Het zou een fantastische dag met al haar vrienden moeten worden maar haar maag draaide rond en ze voelde zich echt niet goed. Ze wreef haar ogen uit. Het gedempte geroezemoes in de verte werkte op haar zenuwen. Ze trilde.

Er zaten barsten in de spiegel van het damestoilet van haar oude school. Ze moest goed kijken om te zien of haar ogen niet rood aangelopen waren en had het gevoel dat die traanden. Maar dat was niet zo. Misschien was het de emotie van het terugzien van de spiegel, maar ze wist zelf dat dat belachelijk was en veel te ver gezocht. Ze had toen ze hier nog schoolliep duizenden keren in deze spiegel gekeken en die haar geheimen toevertrouwd. De spiegel was de eerste die wist dat Chris Vonck haar gekust had, de Chris waar ze later mee zou trouwen. Ze had ooit aan de spiegel gevraagd wie de mooiste van het land was, maar daar had die niet op geantwoord.

Ze wreef haar ogen voor alle zekerheid nog eens uit, werkte haar make-up bij, bang dat haar mascara zou uitlopen, en ging met haar vingers door haar kapsel. Ze kreeg die weerborstel maar niet plat, iets waar ze haar hele leven al last van had. Zowel haar moeder als haar man graptten dat ze beter een pruik zou dragen. Maar dat

vertikte ze. Ze moesten haar maar nemen zoals ze was. Het bleef een plagerijtje.

Ze knipoogde naar haar spiegelbeeld en verliet het damestoilet. Door de ramen van de gang zag ze de speelplaats waar ze jarenlang elke dag weer met haar vriendinnen speelde. Ze hadden ongelooflijk veel plezier, tot er jongens toegelaten werden op school. Er waren er een paar bij die haar pestten, maar toen Chris dat in de gaten kreeg maakte hij daar korte metten mee.

Op de duur hield het pesten op, want Chris was een boom van een kerel. Hij speelde rugby in een plaatselijke club die hoge ogen gooide in de nationale competitie en nam deel aan toernooien over heel de wereld. Als hij in haar buurt kwam kreeg ze een raar gevoel. Ze was verliefd, maar dat herkende ze toen nog niet. En hij wist het ook niet, hij wilde alleen maar stoer doen, ook al om indruk te maken op zijn oudere broer Benny en zijn een jaar jongere zus, Leen.

De brede dieprode deuren van de feestzaal bladderden af. Hier was plaats voor een paar honderd mensen – 398 hadden ze Katleen ooit verteld maar dat had ze nooit gecontroleerd – en het rook er net zo muf als vijftien jaar geleden. Naast de feestzaal lag nog altijd de refter met de toog waar ze moesten aanschuiven voor warm eten, zonder bord, op zo'n plateau die verdeeld was in vakken voor aardappelen, vlees en groente en waar ook een drankje en een dessertje op konden.

Ze zag dat de school nog altijd diezelfde dienbladen gebruikte, ook al waren daar stukjes af en scheuren in. Boven het eten hingen de koning en de koningin nog altijd iedereen aan te staren vanop hun staatsieportret. Het waren nog steeds de foto's van Albert en Paola. Die werden niet vervangen omdat dit deel van de school niet

meer gebruikt werd, behalve bij speciale gelegenheden als deze, en eigenlijk stond te wachten op de sloop, maar daar was nu geen budget voor.

De huidige klaslokalen, waar Katleen les gaf, bevonden zich een straat verder, om de hoek, naast de kerk, recht tegenover het snoepwinkeltje van nonkel Gaspard. Die leefde al een eeuwigheid niet meer, maar iedereen bleef het winkeltje zo noemen. Al was Gaspard nooit de nonkel van iemand geweest.

Ze herinnerde zich dat ze het wel leuk vond hier warm te eten, veel leuker dan haar boterhammen mee te brengen van thuis. Behalve als het andijvie in roomsaus was en dat was het dikwijls omdat dat goed uitkwam voor de boekhouding van de school want de paters van de abdij waar de school van afhing verbouwden zelf andijvie.

Katleen lustte die andijvie in roomsaus niet. Ze moest dikwijls kokhalzen maar dat hielp niet. Het was de ijzeren regel op school dat elk bord moest leeggegeten worden. Beseften ze nu niet hoe goed ze het wel hadden? In de straten van de stad liepen genoeg kinderen die maar wat graag andijvie in de roomsaus zouden eten. Dat was niet waar, maar dat het een leugen was hield de paters niet tegen om het te zeggen. Ze dreigden niet meer met branden in de hel en het vagevuur, maar de tijd dat ze dat wel deden was toen nog niet zo lang voorbij. Er waren er bij die goed waren in donderpreken al was dat toen al compleet uit de tijd.

Er kwam haar een zoete walm van parfum tegemoet. Ze wist meteen dat Mireille Snoeck in de buurt was en ging zo snel mogelijk de feestzaal binnen. Ze had nooit iets moeten weten van haar klasgenote die met een hautain leeghoofd zoveel pretentie had dat ze alleen maar streken verkocht, zichzelf bewierookte en andere

meisjes kleineerde. En jongens verleidde. Ze had ook achter Chris aangezeten, maar dat was haar niet gelukt.

Mireille Snoeck, dat was een allumeuse. Ze maakte de jongens gek en dan liet ze hen staan. Maar het ging niet om haar vandaag. Wat Katleen betref zou het trouwens nooit om Mireille gaan. Maar ze wist dat ze haar geen tweede kans mocht geven om Chris te verleiden. Die zou dat wel niet laten gebeuren, maar ze zou het wel proberen, al was het maar om Katleen te pesten.

Dat ze zelf een man had derde Mireille niet. Katleen wist maar al te goed dat Mireille thuis zwaar in de problemen zat, maar dat nooit zou toegeven omdat haar te klein verstand dat niet toeliet. Een moeilijkheid was bovendien dat Mireilles zoontje Stef bij haar vriendin Joke in de derde kleuterklas zat. Die was net met Miss Chanel, zoals Mireille heimelijk door haar klasgenoten genoemd werd, geconfronteerd tijdens het oudercontact en moest haar naar waarheid zeggen dat Stef het verstandigste jongetje van het klasje was. De glorie steeg haar nog meer naar haar hoofd. Meer nog, de eigenwaan deed haar hoofd ontploffen.

Mireille voelde zich heerseres over iedereen. Omdat ze goed cello speelde wilde ze ook over het strijkkwartet heersen. Dat Marcel Bach daar een stokje voor gestoken had zou ze niet licht vergeten. Het was die man wiens afscheid als dirigent van het strijkkwartet die avond werd gevierd.

3

Bijna alle stoelen in de feestzaal waren bezet. Het dik fluwelen rode theaterdoek was nog dicht. Ook hier waarde een walm van dufheid rond, zowel het podium als het doek werden nog nauwelijks gebruikt. Katleen wist niet of dat theaterdoek brandwerend zou zijn. Het was in ieder geval zwaar en als het bewoog kwam er een wolk stof vrij alsof er een bus talkpoeder werd uitgestrooid.

Aan de rechterkant van het podium, ‘cour’ in theatertermen, een bruin houten trapje met vijf treden. Dat stond er al van voor de oorlog en was afgesleten uitgehouden. Niemand had ooit de moeite gedaan het een nieuwe laag verf te geven. Dat was wel meer het lot van dit soort trapjes naar de eeuwigheid, die getuigden dat de oneindigheid van de paters al lang niet meer bestond.

Katleen keek nog eens de zaal in. Ze zag haar ouders zitten en haar schoonbroers Frank en Benny en schoonzussen Leen en Marijke kwamen net binnen. Ze wist dat haar schoonmoeder, Celestine, nu thuis gezelschap had van een buurvrouw, Marie-Jeanne, waar ze al jaren mee bevriend was, en dat ze in goede handen was. Haar schoonvader, Walter, was jaren geleden verongelukt en sindsdien was Celestine alleen gebleven. Een paar maanden geleden werd vergevorderde borstkanker bij haar vastgesteld. Ze takelde af en het ging steeds slechter.

Haar kinderen en schoonkinderen hadden onder elkaar uitgemaakt dat ze elkaar zouden afwisselen om bij haar te blijven overnachten voor het geval ze hulp zou nodig hebben. Ze was al eens gevallen en was toen op de vloer moeten blijven liggen tot Chris haar de volgende ochtend vond toen hij haar een brood kwam brengen. Dat mocht niet meer gebeuren. Daar was iedereen het over eens, ook al was dat logeren een aanslag op zowel hun privé als hun sociaal leven. Celestine zei altijd dat ze vooral hun eigen leven moesten leiden en dat zij haar plan wel zou trekken, maar dat was niet zo.

Om haar geen nog slechter gevoel te geven gingen ze zo goed en zo kwaad mogelijk verder met hun leven maar er was altijd wel iemand die haar in de gaten hield en met haar naar het ziekenhuis reed voor bestralingen en chemotherapie en vaak ook naar de spoedafdeling.

Een paar weken geleden werd haar linkerborst geamputeerd. Daar trok ze zich aan op, het zou nu allemaal wel beter gaan. De familie wist dat dat niet waar was. Maar goed, Chris en Katleen moesten zich daar vanavond boven zetten. Benny filmde het optreden om het toch aan Celestine te kunnen laten zien. Ze had dat gevraagd.

Op datzelfde moment haastte buurvrouw Marie-Jeanne zich alweer naar de spoed met Celestine om water van haar longen te draineren. Marie-Jeanne mocht de kinderen niet bellen.

Celestine woog nog 37 kilo. Een paar maanden later zou iedereen het erover eens zijn dat het voor haar misschien het beste was dat haar kon overkomen toen ze stierf.

4

De feestzaal zat nu stampvol, alleen op de eerste rij waren nog een paar stoelen vrij. Vroeger zouden die voorbehouden geweest zijn voor de pastoor en de zelfverklaarde notabelen van de provinciestad die zichzelf tegen beter weten in erg au sérieux namen, maar ook die tijd was gelukkig al lang voorbij.

Werner Verliers, de directeur van de basisschool, was er niet. Zijn vrouw Thérèse wel, hij had erop aangedrongen dat zij naar het afscheidsconcert van Marcel zou gaan, maar hij zei dat hij hoofdpijn had en liever thuisbleef.

Hij had helemaal geen hoofdpijn, maar was ongerust. Toen hij in de late namiddag nog een en ander nakeek op zijn laptop gingen de woorden daarop weg, het leek wel of ze implodeerden, en er schoot een bliksemschicht door zijn hoofd. Hij verloor het bewustzijn net niet, maar zijn hoofd sloeg achterover en het duurde zeker twintig seconden vooraleer hij zijn hoofd terug recht kreeg. Dan begon hij zich een beetje beter te voelen, maar zijn haar was kletsnat van het zweet.

Werner keek naar zijn laptop. Alle tekst was er nog, alleen durfde hij niet lang te kijken, hij tuurde door het raam de verte in, geschrokken van wat hem overkomen was, maar hij zou niet weten wat dat was. Dus daarom beter thuisblijven en Thérèse naar het concert sturen,

vond hij. Hij zou zich de volgende dag wel uitgebreid bij Marcel verontschuldigen. Werner wist nu al dat die zou vragen waarom Bram, zijn zoon, niet naar het concert was gekomen. Bram had eens geprobeerd cello te spelen. Dat lukte meer dan aardig, maar hoe Marcel ook aandrong, hij vertikte het om verder muziek te spelen.

Luid kabaal in de zaal en er werd veel te hard gelachen naar de zin van Katleen. Ze hoopte dat de mensen stil zouden zijn tijdens het concert, anders zou ze zich niet kunnen concentreren. Ze wilde geen noot verkeerd spelen. En dan zou ze de aanwezigen nog moeten toespreken ook, iets waar ze al helemaal een hekel aan had, maar dat kon nu niet anders. Ze vond het allemaal erg spannend. Gek genoeg werd ze rustiger naarmate het aanvangsuur naderde, daar waar de meeste mensen begonnen te zweten van ongemak en het zweet meteen op hun voorhoofd voelden parelen en hun haar kletsnat maken.

Ze trok het dikke wijnrode theaterdoek een beetje opzij en glipte het podium op. Dat voelde gek genoeg aan als thuiskomen, ook al had ze in al haar schooljaren slechts één keer meegespeeld in een stuk van de toneelgroep. Ze was figurante achter op de bühne en moest niet eens iets zeggen maar wist dat zelfs de onooglijkste figurant belangrijk was.

Er stonden vier stoelen, vier pupiters en een verhoogje – vier bierbakken met een plank op, gecamoufleerd met een stuk oude vloerbekleding – waar de dirigent op kon staan. Ook met een pupiter ervoor, maar dan naar de muzikanten gericht.

De cello van Lutgart Verberckmoes stond al klaar. Katleen wist dat die op dit moment achter de schermen

stond te sterven van angst maar dat dat gevoel zodra ze aan het spelen zou zijn, meteen weg zou zijn.

De altijd vrolijke, wat exuberante, Lutgart liep tegen de zestig aan, was de oudste van het strijkkwartet en gaf les in het eerste leerjaar B van de grootste buurtschool van de stad, deze dus. Ze had Katleen pas nog bij een kop koffie toevertrouwd dat ze blij zou zijn dat ze met pensioen kon en dat ze dat zou doen, ook al ging dat een flinke hap uit haar budget nemen. Katleen was haar collega in het eerste leerjaar A en meteen ook haar beste vriendin.

Zelf speelde Katleen eerste viool. Haar man Chris en Joke, de schoondochter van Lutgart, pleegdochter van Marcel en een van haar beste vriendinnen, gewoon viool. Nu ja, gewoon... ze speelden heel goed viool. Voor amateurs toch. En op goeie dagen.

Het kwartet zonder naam speelde vanavond een afscheidsconcert om hulde te brengen aan Marcel Copens. Die was al jaren hun dirigent en de vier waren het erover eens dan ze veel aan hem te danken hadden. Muzikaal hoogtepunt van de avond zou de prelude van de Cello Suite Nr. 1 van Bach zijn, die Lutgart solo zou spelen. Die duurde amper twee minuten vijftwintig, maar dat leek de celliste een eeuwigheid, hier toch, maar als ze thuis oefende was dat in een wip voorbij. Joke had dit ook al geprobeerd, maar vond cello veel moeilijker dan viool.

Lutgart had voor de gelegenheid een lang zwart kleed met lange mouwen aangetrokken omdat ze haar armen er niet vond uitzien, maar daar had ze nu al spijt van. Ze voelde het zweet vanonder haar oksels langs haar armen naar beneden glijden en over haar rug tot in haar bil-

spleet. Vreselijk. Dat zweten deed haar handen klam aanvoelen waardoor ze zich nog verveelder ging voelen.

Katleen en Joke waren slimmer. Die droegen lange soireejurken zonder mouwen en met een decolleté dat deftig genoeg was voor de feestzaal van een school maar toch voldoende verluchting bood. Chris droeg een zwart pak met zwart hemd en witte das. Hij zou ook zweten maar dat kon hem niet schelen.

Marcel was midden zeventig, hij zag er wat excentriek uit, als een overjaarse hippie met halflang zilvergrijs haar in een paardenstaart, in zwart maatpak en met ook een zwart hemd en een witte das. Hij had ooit het voorstel gekregen om de naam van een sponsor op zijn hemdskraag en die van Chris te laten borduren, in ruil voor gratis hemden de komende vijf jaar, maar daar had hij feestelijk voor bedankt. Bach was geen sandwichman.

In de muziekacademie waar hij nog altijd een paar uren les gaf omdat hij het niet kon laten, noemden ze hem al heel lang Marcel Bach, vanwege zijn voorliefde voor deze componist. Met zijn strenge maar tegelijk dromerige blik leek hij zelfs een beetje op de toondichter die in 1685 in het Duitse Eisenach geboren werd en op 28 juli 1750 in Leipzig overleed. Dat ze hem Bach noemden vond hij een eretitel en te veel eer, maar wel leuk.

Marcel kon niet zonder muziek maar stopte nu toch met lesgeven aan de academie en met dirigeren omdat zijn vrouw, Jeanine, alsmaar moeilijker kon stappen en hij er meer voor haar wilde zijn. Ze zat op de eerste rij, die avond. Het had moeite gekost om haar met haar rolstoel naar hier te brengen. Oude feestzalen van scholen bleken daar niet echt voor gemaakt.

‘Je kan dit toch, maak je geen zorgen,’ gaf Katleen haar vriendin moed. ‘Er is in heel de stad geen betere celliste te vinden.’

‘Ik wou dat ik daar zo zeker kon van zijn als jij.’ Lutgart stierf bijna van de trac maar forceerde toch een glimlach.

Ze haalde diep adem, begon aan haar solo en speelde de Cello Suite Nr. 1 van Bach zoals de componist het zou gewild hebben. Marcel en Jeanine kregen een krop in de keel en net als de 398 luisteraars in de zaal waren ook Katleen, Chris en Joke onder de indruk. Er barstte een oorverdovend applaus los, waar ook de andere muzikanten aan deelnamen. Lutgart durfde haast niet in de zaal te kijken, ze zag vuurwerk op de binnenkant van haar oogleden.

Voor Lutgart was het ergste achter de rug, maar nu zou het voor haar pas echt beginnen, wist Katleen. Wat Marcel straks zou zeggen zou haar toekomst bepalen.

‘Ben je zeker?’ vroeg hij haar tussen mond en lippen.

‘Zeg het maar,’ zei ze, terwijl Chris knipoogde om haar moed te geven. ‘Maar wacht nog even tot we het concert helemaal afgewerkt hebben.’

Marcel glimlachte. ‘Die zenuwen zijn nergens voor nodig.’

Katleen zuchtte diep, wilde dat ze nooit had toegezegd om Marcel op te volgen, maar aan de andere kant wist ze dat dat niet zo was, dat ze niets liever zou doen dan hem opvolgen, het waren gewoon de zenuwen die haar parten speelden.